

Når indehaveren af ophavsretten har iværksat eller foranlediget iværksat restriktive foranstaltninger mod framing, udgør indsættelsen af et værk på en tredjemands internetside ved hjælp af denne fremgangsmåde tilrådighedsstillelse af værket for et nyt publikum

Denne overføring til almenheden kræver derfor tilladelse fra indehaveren af ophavsretten

Stiftung Preußischer Kulturbesitz (SPK), der er en tysk stiftelse, driver Deutsche Digitale Bibliothek, som er et digitalt bibliotek for kultur og kundskaber, som danner et netværk mellem tyske kultur- og videnskabsinstitutioner. Dette biblioteks websted indeholder links til digitalt indhold, der er lagret på de deltagende institutioners internetportaler. Deutsche Digitale Bibliothek opbevarer som »digitalt udstillingsvindue« selv kun miniaturebilleder (*thumbnails*) af værkerne, dvs. en formindsket version af originalen.

VG Bild-Kunst, der er et kollektivt forvaltningsselskab for ophavsrettigheder inden for billedkunst i Tyskland, ville kun indgå en licensaftale med SPK om anvendelsen af forvaltningsselskabets katalog over værker i form af miniaturebilleder, hvis aftalen indeholdt en bestemmelse om, at SPK skulle forpligte sig til i forbindelse med anvendelsen af de af aftalen omfattede værker at iværksætte effektive tekniske foranstaltninger mod tredjemands framing ¹ af miniatureudgaverne af disse værker, som blev vist på Deutsche Digitale Bibliotheks websted.

Da SPK var af den opfattelse, at et sådant aftalevilkår i henhold til ophavsretten ikke var rimeligt, anlagde stiftelsen sag ved de tyske domstole med påstand om, at det blev fastslået, at VG Bild-Kunst var forpligtet til at tildele den omhandlede licens, uden at denne licens skulle være betinget af iværksættelsen af foranstaltninger, der havde til formål at forhindre framing ².

På denne baggrund anmodede Bundesgerichtshof (forbundsdomstol, Tyskland) Domstolen om at fastslå, om framing skal anses for at udgøre overføring til almenheden som omhandlet i direktiv 2001/29 ³, hvilket i bekræftende fald ville gøre det muligt for VG Bild-Kunst at kræve, at SPK skulle gennemføre disse foranstaltninger.

Domstolen (Store Afdeling) fastslog, at den omstændighed, at der på en tredjemands internetside ved hjælp af framing indsættes ophavsretligt beskyttede værker, som med tilladelse fra indehaveren af ophavsretten er stillet frit til rådighed for almenheden på et andet websted, udgør overføring til almenheden, når værket indsættes på en sådan måde, at de beskyttelsesforanstaltninger mod framing, som indehaveren af ophavsretten har iværksat eller foranlediget iværksat, omgås.

¹ Framing består i at opdele en side på et websted i flere rammer og i en af disse rammer ved hjælp af et klikbart link eller et indlejret weblink (*inline linking*) at vise et element, der stammer fra et andet websted, således at brugerne af dette websted ikke kan se, hvorfra dette element stammer.

² Ifølge tysk ret har kollektive forvaltningsselskaber pligt til på rimelige vilkår at udstede licens til anvendelse af de rettigheder, hvis forvaltning de har fået overdraget, til enhver, som anmoder herom. Det fremgår imidlertid af tysk retspraksis, at kollektive forvaltningsselskaber undtagelsesvis kan afslå at udstede licens, såfremt dette afslag ikke udgør misbrug af monopol, og forudsat at de modsætter sig licensanmodningen ved at påberåbe sig legitime interesser, der skal tillægges forrang.

³ I henhold til artikel 3, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/29/EF af 22.5.2001 om harmonisering af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationssamfundet (EFT 2001, L 167, s. 10) tillægges medlemsstaterne ophavsmænd eneret til at tillade eller forbyde overføring til almenheden af deres værker.

Domstolens bemærkninger

Domstolen bemærkede indledningsvis, at en ændring af værkernes størrelse, der sker i forbindelse med framing, ikke spiller nogen rolle for vurderingen af, om der foreligger en handling i form af overføring til almenheden, så længe disse værkers originale elementer er synlige.

Endvidere bemærkede Domstolen for det første, at framing udgør en handling i form af overføring til almenheden, for så vidt som denne fremgangsmåde indebærer, at det viste element stilles til rådighed for alle potentielle brugere af et websted. Domstolen nævnte for det andet, at når der i forbindelse med framing anvendes den samme fremgangsmåde som den, der allerede anvendes til at overføre det beskyttede værk til almenheden på det oprindelige websted, nemlig internettet, opfylder denne overføring ikke betingelsen om et nyt publikum og udgør derfor ikke overføring »til almenheden« som omhandlet i direktiv 2001/29.

Domstolen præciserede imidlertid, at denne betragtning kun finder anvendelse på en situation, hvor adgangen til de berørte værker på det oprindelige websted ikke er underlagt nogen restriktive foranstaltninger. I denne situation har rettighedshaveren nemlig fra begyndelsen givet tilladelse til, at den pågældendes værker kan overføres til alle internetbrugere.

Domstolen fremhævede derimod, at når rettighedshaveren fra begyndelsen har iværksat eller foranlediget iværksat restriktive foranstaltninger med hensyn til offentliggørelsen af den pågældendes værker, har vedkommende ikke givet samtykke til, at tredjemand frit kan foretage overføring af den pågældendes værker til almenheden. Tværtimod har den pågældende ønsket at begrænse den del af almenheden, der kan tilgå vedkommendes værker, til brugerne af et bestemt websted.

Domstolen fastslog derfor, at når indehaveren af ophavsretten har iværksat eller foranlediget iværksat restriktive foranstaltninger mod framing, udgør den omstændighed, at et værk ved hjælp af framing indsættes på en tredjemands internetside, »tilrådighedsstillelse af dette værk for et nyt publikum«. Denne overføring til almenheden kræver derfor tilladelse fra indehaveren af ophavsretten.

Den modsatte tilgang ville nemlig svare til, at der etableres en regel, der udtømmer overføringsretten. Denne regel ville imidlertid fratage indehaveren af ophavsretten muligheden for at kræve et passende vederlag for anvendelsen af dennes værk. En sådan tilgang ville således tilsidesætte den rimelige balance, som skal bevares inden for det elektroniske miljø mellem på den ene side den interesse, som indehaverne af ophavsrettigheder og beslægtede rettigheder har i beskyttelsen af deres intellektuelle ejendom, og på den anden side beskyttelsen af de interesser, som brugerne af beskyttede frembringelser har, og disse brugeres grundlæggende rettigheder.

Endelig præciserede Domstolen, at indehaveren af ophavsretten ikke kan begrænse sit samtykke til framing på anden måde end ved hjælp af effektive tekniske foranstaltninger. I mangel af sådanne foranstaltninger kan det nemlig vise sig vanskeligt at efterprøve, om denne indehaver har haft til hensigt at modsætte sig, at den pågældendes værker overføres ved hjælp af framing.

BEMÆRKNING: Gennem en præjudiciel forelæggelse kan retterne i medlemsstaterne i forbindelse med retssager, der verserer for dem, forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt. Domstolen træffer ikke afgørelse i den nationale retstvist. Det tilkommer den nationale ret at afgøre sagen i overensstemmelse med Domstolens afgørelse, der på tilsvarende måde er bindende for andre nationale retter i sager vedrørende en tilsvarende problemstilling.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Dommen](#) offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Billeder fra domsafsigelsen er tilgængelige via »[Europe by Satellite](#)« ☎ (+32) 2 2964106

